

Postprint version : 1.0

Journal website : nvdietist.nl

This is a Nivel certified Post Print, more info at nivel.nl

Omvang zorg verschilt per diëtist

Jacqueline Tol^a, Ilse Swinkels^a, Cindy Veenhof^a

^a Nivel

In de gezondheidszorg is toenemende behoefte aan transparantie. Transparantie is belangrijk om meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van de behandeling. Dit onderzoek levert een bijdrage aan het vergroten van de transparantie van één aspect van de diëtistische zorgverlening: de omvang van de diëtistische behandeling.

Onderzoeksvragen

Is er variatie tussen diëtisten in het gemiddeld aantal consulten dat zij per behandeling geven? Welke kenmerken zijn gerelateerd aan het aantal consulten per behandeling?

Methode

Het onderzoek werd uitgevoerd door het NIVEL, met behulp van gegevens uit de Landelijke Informatievoorziening Paramedische Zorg (LiPZ, zie: www.nivel.nl/lipz). Dit is een landelijk netwerk waarin onder andere extramuraal werkzame vrijgevestigde diëtisten continu zorggerelateerde gegevens registreren in de reguliere software (Evry).

Voor het huidige onderzoek werden gegevens gebruikt van 27 diëtisten, die in de periode 2006-2009 6496 cliënten behandelden. Er werd hierbij gekeken naar de relatie tussen het aantal consulten per behandeling en:

- Demografische kenmerken van de cliënt en de diëtist (zoals leeftijd en geslacht)
- Behandelingsgerelateerde kenmerken (zoals eerdere diëtetiek en initiatief behandeling)
- Veel voorkomende gezondheidsproblemen (zoals enkelvoudige en meervoudige gezondheidsproblemen waarbij er maximaal vier per cliënt geregistreerd werden volgens de lijst uit de Artsenwijzer Diëtetiek).

De gegevens werden geanalyseerd met 'poisson multilevel regressie-analyse.'

Resultaten

De meerderheid van de cliënten was vrouw (65%) en van autochtone afkomst (89%). De gemiddelde leeftijd was 45 jaar. De grootste groep cliënten was middelbaar opgeleid (42%). De behandeling was bij de meerderheid van de cliënten op initiatief van de verwijzer gestart (86%). Bijna een derde van de cliënten was alleen in behandeling voor een te hoog lichaamsgewicht (31%). De meerderheid (52%) was in behandeling voor meerdere gezondheidsproblemen. Van de cliënten in deze studie had 8% een te hoog lichaamsgewicht met diabetes. Dit was tevens de meest voorkomende combinatie

van gezondheidsproblemen. Het gemiddeld aantal consulten per behandeling was 4,9. Tussen diëtisten verschilde dit aantal van 2,3 tot 10,1 consulten. Ruim één vierde (28%) van deze verschillen kan met de kenmerken uit deze studie verklaard worden. Zo komt 11% van de verschillen tussen diëtisten door demografische kenmerken van de cliënt, 3% door behandelingsgerelateerde kenmerken, 4% door veel voorkomende gezondheidsproblemen en 10% door de demografische kenmerken van de diëtist. Verschillende cliëntgroepen gebruikten meer consulten per behandeling dan anderen, namelijk vrouwen, autochtonen, cliënten die eerder al diëtistische behandeling hadden gehad, cliënten die op eigen initiatief kwamen, en cliënten met psychische problemen, een te hoog lichaamsgewicht of binge-eating disorder. Ook gebruikten cliënten met meervoudige diagnoses meer consulten per behandeling dan cliënten met andere gezondheidsproblemen. Oudere cliënten, cliënten die middelbaar of hoger waren opgeleid en cliënten met hypercholesterolemie gebruikten over het algemeen minder consulten per behandeling.

Conclusie

Bij de vrijgevestigde diëtist zijn verschillende cliëntgroepen te onderscheiden die meer zorg gebruiken dan anderen. Tussen diëtisten zijn er echter grote verschillen in het gemiddeld aantal consulten dat zij per behandeling geven. Een gedeelte van deze verschillen ontstaat door demografische kenmerken, behandelingsgerelateerde kenmerken en veel voorkomende gezondheidsproblemen. Voor een groot deel is het echter nog onbekend waardoor verschillen ontstaan. Ze kunnen bijvoorbeeld ook ontstaan door de inhoud van de behandeling of de werkdruk.¹ Een groot verschil in werkwijze tussen diëtisten kan duiden op een verschil in de kwaliteit van de behandeling. Nader onderzoek naar de relatie tussen de omvang van de behandeling en de kwaliteit en uitkomst van de zorg is dan ook wenselijk.

1. Lok KYW, Chan RSM, Sea MMM, Woo J. Nutritionist's variation in counseling style and the effect on weight change of patients attending a community based lifestyle modification program. *Int J Environ Res Public Health* 2010;7(2):413-26.